

Waarom zorgpersoneel (niet) kiest voor corona-vaccinatie: een internationale review-studie

Desinformatie op sociale media zaait veel twijfel over de werking en de veiligheid van coronavaccins. Ook onder zorgmedewerkers. Vaccinatie is extra belangrijk voor verzorgers van mensen met een verstandelijke beperking. Correcte informatie op sociale media en interactieve bijeenkomsten kunnen helpen, denken onderzoekers.

Vaccinatietwijfel bemoeilijkt het wereldwijde vaccinatieprogramma tegen corona. Zorgmedewerkers lopen extra risico om corona te krijgen en te verspreiden, zeker als zij werken met mensen met een verstandelijke beperking. Afstand houden is voor hen moeilijk, en veel verschillende medewerkers en cliënten komen met elkaar in aanraking. De cliënten lopen bovendien bij besmetting meer kans ernstig ziek te worden of te sterven dan anderen.

De keuze van 43.000 zorgmedewerkers uit 16 landen

Er was weinig bekend over de oorzaken van vaccinatietwijfel onder deze groep zorgmedewerkers. Daarom onderzochten we 26 publicaties van onderzoek naar de vaccinatie-intenties van in totaal ruim 43.000 zorgmedewerkers in 16 landen. Hoewel deze publicaties meestal niet specifiek gaan over verzorgers van mensen met een verstandelijke beperking, vermoeden we dat de bevindingen ook voor hen gelden.

Waarom ze wel of geen vaccin wilden

Er waren opvallend grote verschillen per land: wilde in Congo slechts 28 procent van de zorgmedewerkers een vaccin, in Polen was dit maar liefst 93 procent. Zorgmedewerkers die corona als een grote bedreiging zagen, kozen vaker voor het vaccin. Andere attitudes zorgden juist dat ze niet voor het vaccin wilden kiezen. Het ging dan vooral om twijfels over de werkzaamheid van het vaccin, de veiligheid ervan of angst voor bijwerkingen op de korte of lange termijn. Ook de snelheid waarmee de vaccins waren ontwikkeld, veroorzaakte wantrouwen.

Wantrouwen door Facebook

Wantrouwen of twijfel over het coronavaccin kwam relatief vaak voor bij mensen die hun informatie van Facebook en andere sociale media halen. Verkeerde informatie op sociale media heeft veel invloed, dat moeten we serieus nemen om meer van onze verzorgers te beschermen tegen corona.

Sociale media en interactieve bijeenkomsten

Om de gevolgen van desinformatie tegen te gaan, kunnen we correcte informatie in begrijpelijke taal op sociale media toegankelijk maken voor verzorgend personeel. Ook interactieve bijeenkomsten voor verzorgers kunnen belangrijk zijn om vaccinatietwijfel weg te nemen. Belangrijk is dan dat bezoekers niet vooral cijfers en grafieken te zien krijgen, maar voorbeelden en verhalen horen van mensen die zich lieten vaccineren. Ook moeten ze hun vragen en zorgen kunnen uiten. Verplichte vaccinatie vinden we geen goed idee. Het is beter om te werken aan meer vertrouwen tussen zorgpersoneel en de overheid.

Het onderzoek is gedaan door de Faculteit Gedrags- en Bewegingswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en de Academische werkplaats Sociale relaties en gehechtheid van Bartiméus, de VU en Ons Tweede Thuis. Het onderzoek staat beschreven in het artikel *COVID-19 vaccination intentions amongst healthcare workers: a scoping review*, gepubliceerd in augustus 2022 in het *International Journal of Environmental Research and Public Health*. Zie tinyurl.com/5n7rhk9v. Voor meer informatie mail Lucia Willems: l.d.willems@vu.nl of Paula Sterkenburg: psterkenburg@bartimeus.nl.
